

Fra gaveprotokol - til fælles nationalt on-line registreringssystem

AF LISE JOHANSEN

I 1863 oprettede en kreds af Aalborg-borgere med borgmester Stricker i spidsen en komité, hvis formål var at oprette/bygge et museum i byen. Byens og omegnens befolkning blev opfordret til at bidrage økonomisk, ligesom man straks gik i gang med at supplere egne samlinger med gaver og køb fortrinsvis af oldsager, men også finere ting fra middelalderen og historisk tid.

Det første museum havde midlertidigt til huse i en sidebygning til Katedralskolen i Jomfru Ane Gade. Efter mange fortrædeligheder lykkedes det endelig at finde en egnet byggegrund, og i 1879 stod Aalborg Historiske Museum færdigbygget og kunne i 1880 åbne for publikum.

De indsamlede genstande blev nummereret og protokolleret i den rækkefølge, de indkom til museet. Det primære formål med protokoleringen var at holde styr på, hvilke genstande museet var i besiddelse af og hvem, der havde givet eller solgt genstande til museet.

No.	Genstand	Donator	Dato	Andet
101	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
102	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
103	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
104	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
105	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
106	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
107	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
108	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
109	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
110	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
111	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
112	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
113	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
114	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
115	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
116	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
117	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
118	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
119	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
120	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
121	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
122	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
123	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
124	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
125	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
126	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
127	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
128	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
129	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
130	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
131	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
132	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
133	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
134	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
135	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
136	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
137	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
138	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
139	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
140	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
141	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
142	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
143	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
144	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
145	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
146	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
147	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
148	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
149	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	
150	En Guld-Krone	En. Joh. J. J. J.	1863	

Gaveprotokol 1863.

Helt op til midten af 1960'erne var det stadig den almindeligste opfattelse på museerne, at registrering primært drejede sig om protokolføring af museumsgenstande, medens andre registreringsobjekter som tegninger, opmålinger, fotografier, beretninger og korrespondancer omkring erhvervelse eller undersøgelse ikke var omfattet af denne registreringspraksis.

I takt med den stigende professionalisering af lokalmuseerne var det imidlertid indlysende, at en accessionsprotokol over museets genstandssamling ikke var tilstrækkelig, når det drejede sig om at anvende museets samlinger fagligt. Man manglede andre indgangsvinkler til materialet end den rent numeriske.

Sagssystemet – det Wittske system

Genstand type	"Afstraffelsen"	AALBORG HISTORISKE MUSEUM	m.b. nr.	st	Siem	h	Helium
Gruppe			PM	s.b. nr.	Siem	s	Nordjyll. (Aalborg)
Fundet							
Id		nr.	16104	s.f.	Fundet II		Y.74

billedfelt h. x br. 186 x 292 mm.

Blyantstegning, signeret Richard Therkelsen.

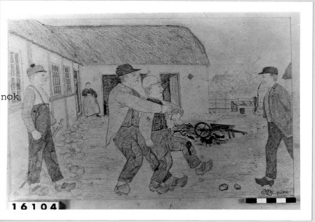
Optegnet af Riisemøller på billedets bagside:

Richard Therkelsen, søn af skolelærer Therkelsen i Siem, tegnede i sin barndom dette billede af en scene, han lige havde set. Tiden må være sidst i 1880'erne.

Fra venstre: Gårdejer Thor Nielsen, hans datter Ane og sønnen Jesper, som græder om tjenestedrengen, der har forset sig og skal afstraffes. Manden, der kommer ind fra højre, er sognefoged gårdejer Michael Andersen. Richard Therkelsen udvandrede til Amerika.

Fundet i samlingen.

"Fra gårdejer A. P. Andersen i Siem har museet modtaget en tegning af en officiel afstøffelse af en udydig tjenestedreng, meget levende fremstillet i blyantstreg. Tegningen er lavet af en dreng i Siem, som ganske ung udvandrede til Amerika, så yderligere arbejder af ham er nok ikke kan ventes her". (brtn. 1954/55 p. 140).

Analogt registreringskort.

Kaj Rex Andersen foreslog i sin hovedopgave ved Handelsskolen i Randers i 1968, at man opdelte et museums aktiviteter i et antal sager og som første grove sortering skelnede mellem administrative sager og museumssager. Museumssager defineredes som de sager, der bibringer museet en kulturhistorisk merviden, mens de administrative sager følgelig er alle andre typer sager.

Med i rod i disse sagsovervejelser udviklede

en gruppe museumsfolk nedsat af Statens Museumsnævn i slutningen af 1960'erne det for museerne så velkendte sagssystem, hvori også er fastlagt de kategorier, de øvrige oplysninger – tegninger, korrespondancer, rapporter og fotos skulle registreres. Der blev af Statens Museumsnævn udarbejdet standardblanketter og registreringskort. Dette analoge registreringssystem var færdigudviklet i midten af 1970'erne, hvor det blev taget i brug på Aalborg Historiske Museum af museets tidligere direktør Torben Witt, der havde været hovedmanden i udviklingsarbejdet.

Dansk Museums Dokumentations Standard

Udvekslingen af oplysninger museerne imellem har fundet sted gennem mange år, men da computeren i midten af 1980'erne for alvor holdt sit indtog på de danske museer, voksede denne form for dataudveksling.

Statens Museumsnævn nedsatte derfor i 1985 et edb-udvalg med deltagere fra Nationalmuseet, Statens Museum for Kunst samt lokalmuseerne for her at diskutere, hvilken faglig dokumentationsstandard man ville anbefale anvendt på museerne.

Arbejdet blev aldrig formelt afsluttet, men fortsattes af Torben Witt. Den formulerede dokumentationsstandard er for de kulturhistoriske museers vedkommende blot en formaliseret udgave af den registrering i museumssager, som hovedparten af museerne har benyttet i mange år i analog, papirbaseret form. Standarden beskriver, hvordan

museerne bør strukturere deres registrering, så det sikres, at informationer kan udveksles såvel nationalt som internationalt.

Torben Witt udviklede i samarbejde med EDB-manden Jørgen Feder et databaseprogram, Dansk Museums Index (DMI). Programmet, der var beregnet til at fungere på enkeltmaskiner eller i netværk på den enkelte institution, blev taget i brug på Aalborg Historiske Museum i 1992.

Regin – on-line registreringsprogram

Ved udgangen af 2003 blev den selvejende institution DMI nedlagt i fuld forståelse og dialog mellem Kulturarvsstyrelsen og DMIs bestyrelse. Tiden var løbet fra DMI, der var et DOS-styret program. I dag kræves der ikke blot en effektiv museumsregistrering, der giver det enkelte museums personale overblik over samlingen, men også at registreringer har en sådan form, at den kan udveksles elektronisk med andre institutioners registreringer.

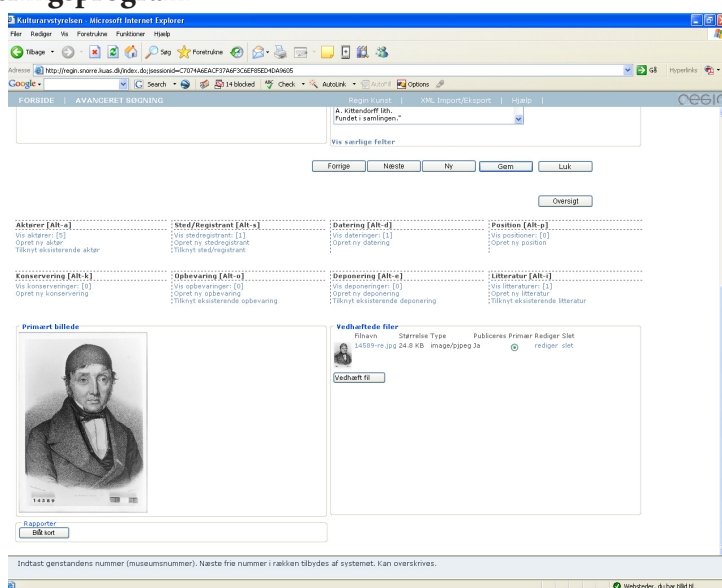
Kulturarvsstyrelsen påtog sig at udvikle et fælles nationalt on-line registreringsprogram for den løse kulturarv – Regin – med direkte indtastning og søgning fra de enkelte museer til en central server, der står i København. Hvert museum har sin egen "private" celle på serveren. Regin skulle, som DMI, bygges over Dansk Museums Dokumentations Standard, og hensigten var at udvikle et program, der ligger så tæt på DMI som teknisk muligt.

Systemet vil endvidere fungere som elektronisk indberetning til det centrale kulturarvsregister "Museernes Samlinger", der er offentligt tilgængeligt på Internettet – <http://mussam.snorre.kuas.dk>.

Hensigten med Museernes Samlinger er at skabe et samlet overblik over den information, der ligger registreret i de statslige og statsanerkendte museer, og som vil kunne bruges til prioritering af indsamling og undersøgelse.

Aalborg Historiske Museum, Horsens Kunstmuseum samt Marstal Søfartsmuseum var af Kulturarvsstyrelsen udpeget som repræsentanter for de forskellige museumstyper.

To udviklingsmedarbejdere fra UNI-C i Århus, det Edb-firma, Kulturarvsstyrelsen havde indgået aftale med om udviklingen af den tekniske side af Regin, besøgte i maj 2003 bl.a. Aalborg Historiske

On-line registrering
- genstand.

Kulturarvsstyrelsen - Microsoft Internet Explorer

Adresse: http://regin.ansers.kult.dk/index.do?session=C7D746ACF37AF3CE8F8ED046905

FORSIDE | AVANCERET SØGNING

For side > Søgning > Sag

Rediger sag

Administration

Journalnummer* [579]

Sagstittel* [Billedindlæg - portrætter af lokale personer]

Sagstatus [afsluttet]

Sagstansvarlig [aahm-yp]

Sagstype [Samlesag]

Indtægt [Sagen indeholder endvidere korrespondance angående en uoverensstemmelse mellem Rafn]

Klar til publicering: ☒

Oprettet af: [Lahansen, Lisa]

Oprettet den: [04-12-1991]

Senest ændret af: [Petersen, Viggo]

Ændret den: [26-10-2005]

Proveniens

Periode [1800 - 1899]

Sagshistorik [Billedindlæg i 1800erne og 1890erne via redaktør Edvin Rafn, København. I sagen følger en omfattende korrespondance fra Rafn, hvori han tilbyder museet et købt portræt af en mand og kvinder. Oplysninger foreligger der ikke mange værter fra Aht (Lektor Ragn, der var formand for kommissionen og personlig redaktør af Rafn), hvilket gør det vanskeligt at dokumentere, hvad museet faktisk har købt af Rafn. Ingen af portrættene er protokollet ved indkomsten. Portrætter, der ligger korrespondancen kan antages at være købt af Rafn, er registreret i denne sag. Øvrige Aalborgportrætter er registreret i de museumssager, de tilhører efter deres museumshistorier.]

Kommunikationer [Aht-k]

Via kommunikation: [140]

Opret kommunikation

Gjenstande [Aht-g]

Via gjenstand: [26]

Opret gjenstand

Fotos & film [Aht-f]

Via foto & film: [0]

Opret foto & film

Storformater [Aht-t]

Via storformater: [0]

Opret storformater

Arkiverede [Aht-a]

Via arkiverede: [0]

Opret arkiverede

Skibe [Aht-s]

Via skibe: [0]

Opret skibe

Rapporter [Aht-r]

Via rapporter: [16]

Opret rapport

Med/registrant [Aht-m]

Via med/registrant: [14]

Opret med/registrant

Litteratur [Aht-l]

Via litteratur: [0]

Opret litteratur

Aktører [Aht-a]

Via aktører: [0]

Opret aktør

Indtast sagsnummer. Næste fire nummer i rækken tilbydes af systemet. Kan overskives.

Udført

Webtredet, du har tilkaldt

On-line registrering - sag.

belsen på at videreudvikle Regin til et brugervenligt registrerings- og sagsstyringssystem i overensstemmelse med brugernes ønsker.

Alle DMI brugende museers databaser er nu konverteret til Regin. Aalborg Historiske Museum blev konverteret i juli 2005, og der forestår nu et større redigeringsarbejde, før de tusindvis af museumssager og registrerede objekter kan publiceres i det centrale kulturarvsregister Museernes Samlinger.

Efter fusionen mellem Hals Museum, Hadsund Egnss Museum og Aalborg Historiske Museum under paraplyen Nordjyllands Historiske Museum er det museets intention at integrere de tre museers forskellige registreringssystemer i et fælles registreringssystem med rod i Aalborg Historiske Museums konverterede DMI-database. Registrering i Regin sættes i gang på Hals Museum og Hadsund Egnss Museum i februar 2006, således at alle nyoprettede sager fremover registreres i det fælles registreringssystem.

Museet har indenfor de seneste 30 år skiftet registreringssystem tre gange. Ved hvert skift sættes det museale arbejde tilbage, da alle allerede gennemarbejdede og afsluttede museumssager skal redigeres og afsluttes på ny i det nye system. Måtte denne gang blive den sidste. Med Kulturarvsstyrelsens initiativ til et fælles nationalt on-line registreringssystem og med ansvaret for vedligehold, opdatering samt opbevaring og bevaring af de registrerede data placeret centralt, er der håb om, at dette registreringssystem kan leve længere end de tidligere systemer.

Museum for at blive orienteret om DMIs opbygning og om, hvordan museet havde valgt at bruge DMI.

På basis af de indhentede oplysninger udarbejdede UNI-C prototypen Regin version 1, der blev afprøvet på en Workshop på UNI-C i juni 2003 af repræsentanter fra fem udvalgte museer. Hermed var en lang proces sat i gang.

Museet har været med i udviklingsforløbet fra første fase og deltager stadig i debatten i det elektroniske debatforum på Internettet - Regin Debat - i bestræ-